

Oljuvinnan hevur styrkt og

– Tað er kanska rætt at føroyskt vinnulív ikki hevur fingið so nógv burturúr oljuvinnuni higartil, men eg ivist ikki í, at tað fer at koma, sigur Magni Arge, formaður í Oljuvinnuráðnum

OLJUVINNA OG FØROYSKT VINNULÍV
Áki Bertholdsen
aki@sosialurin.fo

– Eg ivist ikki í, at føroyskt vinnulív fer at fáa sín part av oljuvinnuni við Føroyar.

Magni Arge, formaður í Føroya Oljuvinnuráð, er ikki heilt samdur við tær meiri svartskygdu metingarnar, sum John Eli Olsen á El Service á Skála setir fram aðrastaðni í blaðnum.

Men hann ivast onga løtu í, at hóast føroyskar fyrirkur ikki hava fingið so nógv beinleiðis burturúr oljuvinnuni, hevur tær kortini fingið nógv óbeinleiðis gagn burturúr.

– Eg ivist onga løtu í, at við tað, at føroyingar hava roynt at fyrirreika seg til oljuvinnuna, hevur gjørt sítt til, at stöðið í føroyskum vinnulívi er nógv hækkað bæði hvat dygd og tænastu viðvíkur, hvat heilsu, trygd og umhvørvi viðvíkur og eisini hvat altjóða samskipti viðvíkur.

– Var oljuvinnan ikki komin sum ein avbjóðing, hevði føroyskt vinnulív als ikki verið á tí stöði, sum tað er á í dag. So, um ikki annað, hevur oljuvinnan verið til stórt óbeinleiðis gagn, tí er stöðið í vinnulívinum hækkað, kemur tað sjálvsagt til góðar í øllum øðrum høpi eisini.

Mugu ikki sleppa kravinum

Men annars er Magni Arger partvís samdur við stjóran í El-Service.

– Eg eri púra samdur í, at vit eiga ikki at sleppa kravinum um at vørur og tænastur til oljuvinnuna við Føroyar skulu umvegis Føroyar, sigur Magni Arge.

Hann sigur, at tað er fremsta fortreyt fyri, at oljuvinnan fer at taka atlit til føroyskt vinnulív, tí annars høvdu tey neyvan gjørt tað.

– Tí eiga vit at halda fast við kravið, tí var tað kravið ikki, eri eg sannførdur um, at ongin føroysk fyrirkur hevði fingið nakað sum helst burturúr oljuvinnuni, men nú er hóast alt, okkurt komið burturúr, staðfestir hann.

– Men vit kunnu ikki vænta, at føroyskt vinnulív skal sleppa upp í part fyri einhvønn prís.

– Tær mugu eisini vera kappingarførar, leggur hann afturat.

– Tala umstöðurnar fyri, ber altíð til at gera undantak.

Men er kravið slept, er tað slept og so vendst ikki aftur.

Formaðurin í oljuvinnuráðnum vísir eisini á, at honum vitandi eru føroysku krøvini til oljuvinnuna eru ikki petti strangari enn krøvini, sum onnur lond seta til hana og tí er talan um krøv, sum oljuvinnan væl kann sættast við.

Annars vísir hann á, at tað er sera ymiskt, hvussu strangt oljufeløg taka treytirnar um at taka atlit til føroyskt vinnulív.

– Summi feløg eru ógvuliga jalig, men onnur eru meiri trek. Men eg havi eisini varhugan av, at har trupulleikar hava verið í so máta, hevur oljufyrstingin tikið tað upp við avvarandi oljufeløg.

– Men tað kann verða ómetaliga torført hjá vinnulívi av ymsum slagi at gerast partur í einum arbeiði, sum kanska bara varar einar tveir mánaðir.

– Tað kann vera ómetaliga kravmikið at gera seg út til eina verkætlan, sum kanska bara varar í einar tveir mánaðir, ella gott tað og har tað skal riggast til og riggast av við stuttum millumbilum.

– Er talan um eina vinnu, sum krevur nógv figging, kann tað eisini vera sera torført at fáa figging til eina verkætlan, sum varar so stutt.

Magni Arge, at samstundis sær út til, at føroysk

byggivinna og ymisk onnur vinna hevur rættiliga nógv at gera.

Mugu prógva sítt virði

Hann sigur, at tí er spurningurin um føroyska luttøku í oljuvinnuni alt annað enn einfaldur.

Men varð kravið um bryggjukantin ikki, hevði føroyskt vinnulív onki fingið burturúr oljuvinnuni, er hann sannførdur um,

– Tað, sum er tað heilt stóra stigi hjá eini vinnufyrirkur í sambandi við oljuvinnuni, er at fáa fótin inn um fyrstu ferð og prógva, at at dugur og álit er í henni og at hon er kappingarfør.

– Kann ein fyrirkur vísa á, at hon hevur verið tænastuveitari í oljuvinnuni, hevur hon lættari at sleppa upp í part eina aðru ferð.

Magni Arge heldur, at kravið um føroyskan bryggjukant skal fyrst og fremst brúkast til at lata føroyskar fyrirkur fáa fótin inn um í oljuvinnuni, so at tær sleppa at prógva, at tær eru álitandi, at tær eru førar fyri at veita eina dygdargóða tænastu og eru kappingarførar.

– Men í longdini verður tað bara kappingarførið sum verður avgerandi fyri, um tær klára tær seg í oljuvinnuni ella ikki.

Annars vísir hann á, at í altjóða høpi er føroyskt vinnulív ógvuliga lítið.

– Tað einasta, føroysk virki

kunnu gera, er at brynja seg so væl út sum gjørligt. Men tað kann verða sera torført hjá eini fyrirkur bæði at røkja tað vanliga virksemi og samstundis at brúka nógv tíð, orku og pening at fyrirreika seg til eina vinnu, sum kanska verður.

Oljan ger tað lættari

Kortini er Magni Arge sannførdur um, at finna vit olju undir Føroyum fáa føroyskar fyrirkur nógv størri móguleika at vera við, tí tá verður talan um eitt varandi virksemi og tá sleppa fyrirkurnar at rigga til og rigga av við stuttum millumbilum.

– Tá fer kravið um føroyskan bryggjukant eisini at føra við sær, at áhugin hjá útlenskum fyrirkum at skipa seg í Føroyum fyri at sleppa upp í part, antin sjálvstøðugt ella í samvinnu við tey oljufeløg, sum arbeiða her.

Heldur tú at føroysku oljufeløgini kundu gjørt meiri fyri at fingið føroyskt vinnulív upp í oljuvinnuna?

– Tað hevði verið nógv at kravt av nøkrum smáum oljufeløgum úr Føroyum. Tað er helst ivingarsamt, hvussu stóra ávirkan føroysku oljufeløgini hava á fyrirkstøðufeløgini. Tey hava helst nóg mikið at gera við at royna at fóta sær sum oljufeløg og í nógvum fómum eru føroysku oljufeløgini

meiri íleggjarnar, enn tey eru fyrirkstøðufeløg í beinleiðis vinnu.

– Skulu føroyskar fyrirkur sleppa upp í part í oljuvinnuni, verður tað fyrst og fremst virkshugurin í fyrirkuni sjálvvari, sum skal dríva verkið.

– Vit kunnu leiða kúnna til trogið, men er hann ikki svangur, kann hann ikki tvingast at eta, sigur Magni Arge.

Men við teimum skipanum vit hava, vera fyrirkur í ein ávísan mun leiddar til oljuvinnuna, men tær mugu sjálvur taka avgerandi stigið fyri at sleppa upp í, sigur stjórin í oljuvinnuráðnum.

– Finna vit olju, er stórus móguleiki hjá teimum føroyskum fyrirkum, sum veruliga vilja, at gera seg galdandi í oljuvinnuni við teirri lóggávu, sum er á økinum í dag.

Og tann móguleika eiga vit ikki at lata gleppa okkum av hondum.

Hava víst viljan í verki

Annars vísir John Eli Olsen eisini á, at tað ger stöðu okkara nógv verri, at vit bara hava beinleiðis flogsamband við Keypmannahavn alt árið runt, men at vit ikki hava tað við við Noreg og Skotland og kanska aðrastaðni við.

– Í Atlantsflogi gera vit gera okkara ítarsta fyri at byggja upp ferðasambond til grannalondini. Men tað røkkur altso bara so langt,

Mugu vera so kappingarfør sum gjørligt

Tað tekur tíð at koma upp í oljuvinnuna, sigur Ben Arabo, formaður í FOIB

OLJUVINNA OG FØROYSKT VINNULÍV
Áki Bertholdsen
aki@sosialurin.fo

– Eg dugi ikki at siggja, at føroyskar fyrirkur ikki eisini skulu kunna koma upp í oljuvinnuna, akkurat sum allar aðrar.

Tað sigur Ben Arabo. Hann er stjóri í Amerada

Hess í Føroyum, men so er hann eisini formaður í FOIB.

Hann leggur dent á, at tað, hann hevur at siga í hesum høpi, er sum formaður í FOIB og ikki sum stjóri í Amerada Hess, tí sum slíkur hevur hann ongar viðmerkingar.

Samstundis vísa tey bæði føroysku oljufeløgini, Atlants Kolvetni og Føroya Kolvetni, til formannin í FOIB.

FOIB er “Føroya Olju Ídnaðarbólkur” og er

ein felagsskapur við oljufeløgnum, sum arbeiða í Føroyum. Í FOIB er vit áhugað í at føroyski landgrunnurin er so kappingarførur sum móguligt á øllum økjum, bæði, hvat treytum, tænastuveitingum og øðrum, viðvíkur.

– Kappingarførið má verða í øllum liðum, leggur hann afturat.

Ben Arabo sigur, at í hesum sambandi kunnu vit bara fegnast um, at føroyskar fyrirkur hava megnað at vunnið sær

uppgávur í oljuvinnuni. Tá ið John Eli Olsen í aðrari grein í blaðnum, nevnið at avgerðin um, at alt skal um føroyskan bryggjukant, hevur havt ávirkan, er tað rætt.

– Tað er ein politisk avgerð, so tað liggur ikki til FOIB at kjakast um tað. Og, hvussu stóra ávirkan, tað hevur havt, dugir føroyska vinnulívið helst best at meta um sjálvt, sigur Ben Arabo.

Annars dugir hann væl at skilja, at tað er sera torført at gera seg út til eitt virksemi, sum bara er nakrar fáar mánaðir ísett. – Tí kann eg bara taka undir við teimum, sum siga, at